

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu: Litwa XX i XXI wieku (ST2)
2. Kod przedmiotu: 18 18-Lit-11uST2
3. Rodzaj zajęć: fakultatywny, obowiązkowy w ramach bloku modułów do wyboru
4. Kierunek studiów: Wschodoznawstwo
5. Poziom studiów: II stopień
6. Profil studiów: ogólnoakademicki
7. Rok studiów: I rok
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin : wykład 15 godzin
Liczba punktów ECTS: 2
9. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: prof. dr hab. Grzegorz Błaszczyk, blaszczy@amu.edu.pl
10. Język wykładowy: polski
11. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
Poznanie przez studenta podstawowej faktografii i pojęć z zakresu najnowszej historii Litwy, poznanie podstawowej historiografii polskiej i litewskiej, nabycie umiejętności szukania wiedzy w różnych źródłach, umiejętności oceny wiarygodności i selekcji wiadomości, odpowiedzialności za słowo
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
LIT_1	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu terminologię z zakresu historii i historiografii, odnoszącą się do historii Litwy w XX i XXI wieku	K_W01
LIT_2	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu uwarunkowania procesów kształtowania się nowoczesnego narodu litewskiego oraz ich wpływ na współczesne stosunki Litwy z innymi państwami	K_W06, K_W07
LIT_3	Potrafi wyszukać, dokonać analizy, oceny, selekcji i integracji informacji dotyczących historii najnowszej Litwy w zasobach informacji pisanych i elektronicznych i przedstawia je na różnych poziomach percepcji	K_U01, K_U02, K_U03
LIT_4	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	K_K01

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Zarys dziejów Litwy do początku XX w.	LIT_1, LIT_2, LIT_3, LIT_4
Powstanie państwa litewskiego po 1918 r.	LIT_1, LIT_2, LIT_3, LIT_4
Litwa niepodległa w okresie międzywojennym (1920-1940)	LIT_1, LIT_2, LIT_3, LIT_4
Stosunki polsko-litewskie w latach 1918-1920	LIT_1, LIT_2, LIT_3, LIT_4
Pakt Ribbentrop-Mołotow i jego konsekwencje dla krajów bałtyckich, włączenie Litwy do ZSRR	LIT_1, LIT_2, LIT_3, LIT_4
Okupacja niemiecka (1941-1944)	LIT_1, LIT_2, LIT_3, LIT_4
Litewska SRR po 1944	LIT_1, LIT_2, LIT_3, LIT_4
Procesy transformacji ustrojowej i rozwój życia społecznego i politycznego Litwy do 2004 r.	LIT_1, LIT_2, LIT_3, LIT_4

5. Zalecana literatura:

- A. Chmielarz, *Kolaboracja z okupantem niemieckim w Polsce i na Litwie*, w: *Opór wobec systemów totalitarnych na Wileńszczyźnie w okresie II wojny światowej*, Gdańsk 2003 s. 21-27.
- P. Janauskas, *POW w Kownie. Obywatele dawnego WKL czy zdrajcy?*, [w:] *Kultura Litwy i Polski w dziejach*, Kraków 2000 s. 177-184.
- S. Jegelavicius, *Okupacja i kolaboracja na Litwie w czasie II wojny światowej*, [w:] *Opór wobec systemów totalitarnych na Wileńszczyźnie w okresie II wojny światowej*, Gdańsk 2003 s. 28-37.
- P. Łossowski, *Litwa*, Warszawa 2001.
- Tenże, *System okupacji hitlerowskiej i jego funkcjonowanie w radzieckich republikach nadbałtyckich 1941-1944*, w: *Związek Radziecki w latach Wielkiej Wojny Narodowej 1941-1945*, Wrocław 1979 s. 215-246.
- Cz. Madajczyk, *Faszyzm i okupacje 1938-1945*, T. 1 Poznań 1988 s. 602-621.
- K. Sochacka, *Litewski ruch dysydencki*, „Sprawy Wschodnie”, 2003 z. 1920 s. 19-26.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu			
	LIT_1	LIT_2	LIT_3	LIT_4
Egzamin pisemny				
Egzamin ustny	x	x	x	x
Egzamin z „otwartą książką”				
Kolokwium pisemne				
Kolokwium ustne				
Test				
Projekt				
Esej				
Raport				
Prezentacja multimedialna				
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)				
Portfolio				
Inne (jakie?) -				

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		15
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	30
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	15
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomite opanowanie faktografii z zakresu historii Litwy w XX-XXI wieku. Umiejętność sformułowania zwartej, spójnej, umocowanej teoretycznie wypowiedzi na temat historii Litwy w XX-XXI wieku, będącej wysoce świadomą refleksją w znakomitym języku naukowym.

dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobre opanowanie faktografii z zakresu historii Litwy w XX-XXI wieku. Umiejętność sformułowania zwartej, spójnej, umocowanej teoretycznie wypowiedzi na

temat historii Litwy w XX-XXI wieku, będącej świadomą refleksją w bardzo dobrym języku naukowym.

dobry (db; 4,0): dobre opanowanie faktografii z zakresu historii Litwy w XX-XXI wieku. Umiejętność sformułowania zwartej, spójnej, umocowanej teoretycznie wypowiedzi na temat historii Litwy w XX-XXI wieku, będącej świadomą refleksją w dobrym języku naukowym.

dostateczny plus (+dst; 3,5): dobre opanowanie faktografii z zakresu historii Litwy w XX-XXI wieku. Umiejętność sformułowania zwartej, spójnej, umocowanej teoretycznie wypowiedzi na temat historii Litwy w XX-XXI wieku, będącej świadomą refleksją w poprawnym języku naukowym.

dostateczny (dst; 3,0): elementarne opanowanie faktografii z zakresu historii Litwy w XX-XXI wieku. Umiejętność sformułowania zwartej, spójnej, poprawnej językowo wypowiedzi na temat historii Litwy w XX-XXI wieku.

niedostateczny (ndst; 2,0): nieznanomość faktografii z zakresu historii Litwy w XX-XXI wieku. Nieumiejętność sformułowania zwartej, spójnej, poprawnej językowo wypowiedzi na temat historii Litwy w XX-XXI wieku.

Zestaw pytań egzaminacyjnych do egzaminu ustnego:

1. Zarys dziejów Litwy od XIII do początku XX w.
 - a. periodyzacja dziejów Litwy.
 - b. kiedy Litwa była mocarstwem w Europie Wschodniej.
 - c. Unie polsko-litewskie i ich znaczenie.
2. Powstanie państwa litewskiego po 1918 r.
 - a. Litwa w I wojnie światowej.
 - b. powstanie państwa, rola daty 16 lutego 1918 r.
 - c. Co to była Taryba?
3. Stosunki polsko-litewskie w 1918-1920.
 - a. "bunt" Żeligowskiego.
 - b. wojna polsko-litewska.
4. Okres międzywojenny (1920-1940).
 - a. periodyzacja okresu.
 - b. system autorytarny w Litwie.
5. I okupacja sowiecka (1940-1941).
 - a. utrata państwowości litewskiej.
 - b. reformy polityczne i społeczno-gospodarcze w tym okresie, deportacje.
6. Okupacja hitlerowska (1941-1944).
 - a. kolaboracja Litwinów z Niemcami.
 - b. holocaust i rola Litwinów w nim.
 - c. depolonizacja Wilna i Wileńszczyzny.
7. II okupacja sowiecka (1944-1990).
 - a. periodyzacja tego okresu.
 - b. sowietyzacja Litwy, kolektywizacja rolnictwa, wojna domowa.
 - c. dysydenci.
 - d. pieriestrojka w Litwie.
8. Odzyskanie niepodległości w latach 1990-1991.
 - a. śpiewająca rewolucja.
 - b. Sajudis a Solidarność – podobieństwa i różnice.
 - c. odzyskanie niepodległości w 1991 r.
9. Życie polityczne współczesnej Litwy
 - a. charakterystyka opcji politycznych obecnych w Sejmie po 1.
 - b. sprawa prezydenta Rolanda Paksasa.
10. Mniejszość polska w życiu społecznym i politycznym Litwy.
 - a. szkolnictwo polskie w Litwie i jego problemy
 - b. kwestia pisowni polskich nazwisk w stosunkach polsko-litewskich.
 - c. polsko-litewskie spory o historię.